

13. Бошланғич Ҳанафий фиқҳи - намоз китоби | 13-дарс

09:35 / 18.04.2020 6747

Намозни бузмайдиган нарсалар

[۱۳-دَارْسَةُ صَلَوةٍ مِنْ فُرْمَاتِ الْمَحْمُودِ]

۱ - وَلَكُمْ رَطْنٌ وَلَكُمْ نَيْبٌ مَّا أَنْسَأْتُكُمْ وَلَكُمْ هَفَّا.

۲ - وَأَنْسَأْتُكُمْ نَيْبًا وَلَكُمْ هَفَّا وَلَكُمْ نَيْبٌ مَّا أَنْسَأْتُكُمْ.

رِيَثَكِ لَمَعَ الْبَصَرِ حَلَّا

۳ - وَأَمْرَ رَامٌ عَضْوَمٍ يَفِرَّجُ سَدِّ دُسْفَتٍ أَلَّا

۴ - وَأَنْ إِنَّ مَثَلَ رَامٍ

۵ - وَأَلَّا بَرَاطَنْ بُسْفَتٍ أَلَّا جَرَفٌ لِّطَمْلَأِ

۶ - وَأَنْ إِنَّ شَبَّهٌ حَمْلَأِ رَاتِحٌ وَهَشَبٌ

۷ - وَأَجَرَلٌ

1. Намоз ўқиётган кишининг намоз асносида бирор ёзувга қараб, уни тушуниши.
2. Тишлари орасида қолиб кетган нўхат донасидан кичик нарсани амали касир қилмасдан ютиш.
3. Намоз ўқиётган кишининг сажда қиладиган жойидан бирор кишининг ўтиши намозни бузмайди, албатта кесиб ўтувчи гуноҳкор бўлади.
4. Ражъий талоқ қилган аёлининг авратига шаҳват билан қараши ҳам бузмайди, бу билан ражъя собит бўлишига қарамай.

[يَلْصَمْلُلْهَرْكُي آمِيْفَلْصَف]

ڳائيش نوڳابس و ڳاڳ س مل ل هرکي:

1 - گدمع ڦنُس و ڳاڳ جا او گرت

2 - هنَدَبَ وَهْبُ وَثَبَ هَثَبَ عَكَ

3 - ڦَرَمَ دُوْجُ سَلَلَ ۳لِإِ أَصَحْلَ اْبَلَقَ وَ

4 - ٰهُكَيْ بْشَتَ وَعَبَأَصَّلَ اْعَقْرَفَ وَ

5 - ٰهُقْنُعَبُتَ اْفَتْلَالَ او - 6 - رُصَحَّتَلَالَ او

7 - ٰهُيَعَارَذُ شَأْرَتْفَ او - 8 - ٰءَاعَقَإِلَ او

9 - ٰمُهْنَعَهُمْكُرِيمْ شَتَ وَ

١٢ - ـِهَتَرْدُقَ ـَعَمَـ لِي وَأَرْسَلَـ يَفُـهْتَـ أَلَـ صَـ وَ

ـِمَـ أَلَـ سَـ لَـ ا ـَدَـ رَـ وَ - ١٣ ـِصَـ يَـ مَـ قَـ لَـ ا ـَسْـ بُـ لَـ ئَـ لَـ عَـ

ـِرْـ دُـ عَـ أَـ لَـ بَـ عَـ بَـ رَـ تَـ لَـ أَـ وَ - ١٤ ـِةَـ رَـ أَـ شَـ إَـ لَـ اـ بَـ

ـِدَـ شَـ وُـهَـ وَ ـِرَـ اـ جَـ تْـ عَـ أَـ لَـ أَـ وَ - ١٥ ـِرْـ عَـ شَـ صَـ قَـ عَـ وَ

ـِفُـ وُـشَـ كَـ مَـ أَـ هَـ طَـ سَـ وُـ كَـ رَـ تَـ وَـ لِـ يَـ دَـ نَـ مَـ لَـ اـ بَـ سَـ أَـ لَـ اـ

ـُـ لَـ دَـ سَـ وَـ هَـ بَـ وَـ ثَـ فَـ كَـ وَ - ١٨ ـُـ لَـ دَـ سَـ وَ - ١٧ ـُـ لَـ دَـ سَـ وَـ هَـ بَـ وَـ ثَـ فَـ كَـ وَ

ـِهَـ يَـ دَـ يَـ جَـ رْـ خَـ يَـ أَـ لَـ ثَـ يَـ حَـ بَـ هَـ يَـ فُـ جَـ أَـ رْـ دَـ نَـ أَـ لَـ أَـ وَ - ١٩

ـِنَـ مَـ يَـ أَـ لَـ ا ـِهَـ طَـ بَـ إَـ تْـ حَـ تَـ بَـ وَـ ثَـ لَـ ا ـُـ لَـ عَـ جَـ وَ - ٢٠

ـِرَـ سَـ يَـ أَـ لَـ ا ـِهَـ قَـ تَـ أَـ عَـ ئَـ لَـ عَـ هَـ يَـ بَـ نَـ أَـ جَـ خَـ رَـ طَـ وَ

22 - مَأْيَقْلَا لَهُ رِيْغ يَفُؤَّهَارْقُلَاو -

عَوْطَتْلَا يَفَلَوْلَهُكْرَلُهُلَاطِإاو

23 - يَفَلَوْلَا لَعَنَّا ثُلَيْوَطَتَو

تَأَوَّلَصَلَاعِيمَج

24 - نَمَدَحَاوَهُعَكَر يَفَرَوْسَلَهُرَكَتَو

يَتَلَلَقَوَفَهُرَوْسَهُهَارَقَو - 25 - ضَرَفَلَا

هَأَرَق

26 - نَيَتَرُوسَنَيَبَهُرُوسَبَهُلَصَفَو

وَ 28 - بَيَطَمَشَو - 27 - نَيَتَعَكَر يَفَأَمُهَأَرَق

وَأَهَرَمَهَحَورَمَهَوَرَتَو - 29 - هَبَوَثَبَهُحَيَوَرَتَو

بِنْيَتَرَم

هُوَيَلْجَرْ وَأَهْيَدَيْ عَبَاصَ أُلْيَوْحَتَو - 31 و 30

بِهِرْيَعْ وَ دُوْجَسْلَا يَفْ لَهْلَبْقَلَا نَعْ 32 -

يَفْ بِنْيَتَبْكُرْلَا يَلَعْ بِنْيَدِيلْأَغْضَ وُكْرَتَو

بِعْ وُكْرَلَا

هُوَيَنْيَعْ ضِيْمَعَتَو - 33 و 34 بُؤَاثَّتَلَاو -

بِهِطْمَمَتَلَاو - 36 بِءَامَّسْلَلْ أَمْهُغَفَرَو 37 -

بِلِيَلَقْلَأُلَمَعْلَأَو

38 و 39 هُلْتَقَ وَ لَهْلَمَقُذَخَأَو .

وَعْضَ وَوَهْفُنَأُّهَيْطَعَتَوْ - 41 وَ 42 . مَفَوْهِفْنَأُّهَيْطَعَتَوْ -

• ةَنْوُنْسَمْلَا ءَارْقُلْأَعْنُمْيِهِمَف يِفِءِيَش

يَلْعَوْهُتَمْأَمِعْرْوَكْ يَلْعُدُجْسَلْأَوْ - 44 و 43

فِنْ آلَابِرْدُع

مامحّلاؤ_قىرّطلا يف ئالّصلاؤ - 50 - 46

رِيْعَلٌ أَصْرَأَوْ رَبْقَمْلَا يَفَوْجَرْخَمْلَا يَفَوْ

بِالْأَصْرَاطِ

دَحَّلَ الْأَعْفَادُمَ وَسَاجِنَ نَمْ أَبِي رَقَّوْ - 55 وَ 51

رِيَغٌ سَاجَنْ عَمَّ وَ حَيْرَلَا وَ نُيَثَبْخَلَا

وَأَرْتُ قَوْلَاتْ وَفَاخَ أَذِإِلَّا لَهَّ عَنَّا م

أَهْجَعَ طَقَ بَدْنَ لَلِّإِلَّا مَجْلَا.

٥٦ - ٦٠ - يَفُوْسْ كَمَوْ - ٦٣ - لَلِّدْتَلَلَ لَلِّإِلَّا سَارَلَا فَوْشْ كَمَوْ

عَرَضَتَلَأَوْ لَلِّدْتَلَلَ لَلِّإِلَّا مَاعَطَ رَضَحَبَ وَ

لَعْشُيَّ أَمَوْ هَيَلَإِ لَيَمَيَ مَاعَطَ رَضَحَبَ وَ

لَخُيَّوَلَأَبَلَأَ

حَيْبُسَتَلَأَوْ - ٦٢ - يَأَلَادَعَ وَ - ٦١ - عُوْشُخَلَابَ

يَفَ مَأْمِلَأُ مَأْيِقَوَ - ٦٥ - دَيَلَابَ

ضَرَأَلَأَوَأِنَّا لَكَمَ يَلَعَ وَأَبَأْحَمَلَأَ

66 - **وَهَدْحَوْ مَأْيَقْلَا وَهَجْرُفِي فِصَّلَخْ**

سْبُلَوْ بَوْثُ سْبُلَوْ رِي وَاصَّتِي فِي

67 - 71 - **نَأْوَ نُوكَيْ قْوَفَ سْأَرَهْ فَلَخْ**

نُوكَتَ نَأْلَإِهَرْوُصَهْ دِيَهْ بَوْهَهْ يَدِيَهْ

عُطْقَمْ أَرَلَأَهْ رِي غَلْهْ سْأَرَلَأَهْ رِي غَصْ

68 - 72 - 74 - **نُوكَيْ بَنْيَهْ دِيَهْ نَأْوَ حُورِ**

75 - **مَأْيَنْ مُوقَهْ رِمَاجْ يَفِي فَنُونَاكَهْ وَأَهْ**

سَمَهْ جَلْهْ بَأْرُتَنْ مَهْ بَأْرُضَيِي بَأْلِبَهْ

76 - **هَأْلَصَلَلَأَلَخْ رُوسُهْ نِيغَتَهْ**

هَأْرَقَبَهْ لَعَهْ رُسُيلَهْ لَعَهْ رِي غَهْ

وَرَتَّكْلُوكْ تَذَخَّلُ وَ

سْرَتْرُوْرْمُولَةٌ لَحَمٌ يَفِي بَنْيَهَ

.يَدَيِ لَصْمُلَلِي.

Намознинг макруҳлари

Намоз ўқиётган кишига қуийдаги етмиш етти амал макруҳdir (таҳримий ёки танзиҳий):

1. Қасдан вожиб ёки суннат амални тарк қилиш.
2. Намозда амали касир қилмаган ҳолда лиbosларни ўйнаш.
3. Баданини қашлаш, ўйнаш.
4. (Сажда ўрнидан) майда тошчаларни олиб ташлаш (фақат саждага тайёрлаш учун бир марта қилиш макруҳ эмас).
5. Бармоқларни қисирлатиш.
6. Қўл панжаларини бир-бирига киргизиш.
7. (Қиёмда) қўлни белга қўйиш.
8. Бўйини буриб ёнга қараш (кўксини ҳам бурса, намоз бузилади).
9. Мақъадни ерга қўйиб, тиззаларини тик қилган (ит каби) ҳолатда ўтириш.
10. Эркакларнинг саждада тирсакларни ерга теккизиши.
11. Намозда енгни шимариб олиш.

12. Кўйлак кийишга имконияти бўла туриб, иштон (ёки шим) билан намоз ўқиши.
13. Ишорат билан алик олиш.
14. Ташаҳхуд ўқиётганида узрсиз чордана қуриб ўтириш.
15. Эркак кишининг соchlарини бир жойга тўплаб, боғлаб олиши.
16. Бош атрофини ўраб, тепасини очик қолдириш.
- 17-18. Саждага бораётганида кийимларни йиғиш ё тўғрилаш.
19. Кийимни елкага ташлаб унга ўраниб олиш.
20. Кийимни ўнг қўлтиғининг остидан ўтказиб икки учини чап елкаси устига ёки чап қўлтиғининг остидан ўтказиб, ўнг елкасига ташлаб олган ҳолда намозни бошлаш.
21. Қироатнинг бир қисмини қиёмда бўлмаган ҳолатда (яъни рукуда) қилиш.
22. Нафл намозларнинг биринчи ракатини иккинчи ракатидан узунроқ ўқиши.
23. Барча намозларнинг иккинчи ракатида қироатни биринчи ракатга нисбатан узун қилиш.
24. Фарз намознинг бир ракатида бир сурани икки марта ўқиши.
25. Кейинги ракатда аввалги ракатда ўқилган сура ёки оятдан олдинги сурат ёки оятни ўқиши.
26. Икки ракатда ўқилган зам сураларнинг орасини фақатгина бир сурат билан ажратиш (масалан, биринчи ракатда Наср сурасини ўқиб, иккинчи ракатда Ихлос сурасини ўқиши).
27. Хушбўй бирор нарсани қасддан ҳидлаш.
- 28-29. Кийим ёки елпифич билан бир-икки марта елпиниш.
- 30-31. Саждада ва саждадан бошқа пайтларда қўл ва оёқ бармоқларини қибладан бошқа тарафга бурмоқ.
32. Рукуда икки қўлни тиззалар устига қўймаслик.

33. Намозда эснаш.
34. Күзларни юмиш.
35. Күзларни осмонга күтариб қарамоқ.
36. Керишмоқ.
37. Оз ҳаракат қилиш (амали қолил).
- 38-39. Бит тутиш ва ўлдириш (озор бермаган пайтда).
- 40-41. Оғиз ва бурунни ўраб олмоқ,
42. Суннатга мувофиқ қироат қилишга түсиқ бўладиган бирор нарсани оғизга солиб олиш.
43. Салла ўрамига сажда қилиш.
44. (Жонли нарсанинг) расми устига сажда қилиш.
45. Бурунда ҳеч қандай узр бўлмай туриб, фақат пешона билан сажда қилиш.
46. Йўл устида намоз ўқиш.
47. Ҳаммолда намоз ўқиш (*ташқарига чиқиш имкон бўлмаганида кароҳат бекор бўлиб, намоз ўқиш жоиздир*).
48. Ҳожатхонада намоз ўқиш.
49. Қабристонда намоз ўқиш.
50. Эгасининг розилигисиз (бошқа кишининг) ерида намоз ўқиш.
51. Нажосатга яқин жойда намоз ўқиш.
52. Таҳорат танг қилиб турган пайтда намоз ўқиш.
53. Ел чиқиши танг қилиб турган ҳолда намоз ўқиш.
- 54-55. Вақт чиқишидан ёки жамоатни қочиришдан қўрқмаган пайтда, кийими ва баданида намоз дуруст бўлишига түсиқ бўлмайдиган даражада (афв қилинган) нажосат билан намоз ўқиш.

56-57. Жомакорда намоз ўқиши макрух танзиҳий. Ёлвориш ва Аллоҳ ҳузурида ўзини ҳақир тутишдан бошқа ниятда дангасалик ёки кибр туфайли бош кийимсиз намоз ўқиши.

58. Кўнгли тортиб турган таом дастурхонга тортилган пайтда намозни бошлиш.

59-60. Фикрни чалғитувчи ва хушуъга халал берувчи нарсалар қаршисида намоз ўқи!

61. Ўқиётган оятларини бармоқ билан санаш.

62. Руку ва саждада тасбеҳларни бармоқ билан санаш.

63. Имомнинг кўринмайдиган даражада чуқур меҳробда намоз ўқиши.

64-65. Имомнинг ёлғиз ўзи жамоатдан паст ёки юқори жойда туриши.

66. Олдинги сафда бўш жой туриб, орқа сафда намоз ўқиши.

67. Жонли нарсаларнинг расми туширилган кийимлари билан намоз ўқиши.

68-71. Намоз ўқиётган кишининг рўпарасида, бош ёки орқа томонида ёки икки ёнида жонли нарсаларнинг расми бўлиши. Аммо (юқорида санаб ўтилган ҳолларда) расм кичик ёки боши кесилган ёки жонсиз нарсаларнинг расми бўлса, макрух эмас.

72-74. Намозхоннинг рўпарасида ичиде олови бор тандир бўлиши. Намозхоннинг рўпарасида ичиде олови чўғ бўлган ўчоқ бўлиши (чунки бундай ҳолларда намоз ўқиётган шахс мажусийларга ўхшаб қолади). Намоз ўқиётган кишининг рўпарасида ухлаётган киши бўлиши.

Изоҳ: Намоз ўқиётган кишини уялтирадиган, уни безовта қиласиган ёки ухлаётганлар билан юзма-юз бўлиб қоладиган ҳолатларда намоз ўқиши макруҳдир. Агар бундай ҳолатларнинг юз бериш эҳтимоли бўлмаса, ухлаётганлар қаршисида намоз ўқишининг зарари иўқ. Чунки ҳадисда Оиша онамиз розияллоҳу анҳодан ривоят қилинади: «Қибла билан намоз ўқиладиган жойлар орасида мен ухлаётганимда Расулуллоҳ, соллаллоҳу алайҳи васаллам, кечалари нафл намоз ўқирдилар ва витр намозига навбат келганида мени ҳам уйғотар эдилар, биргаликда витр намозини адо қилар эдик».

75. Намоз асносида ўзига заарарли бўлмаган тупроқни пешонасида артиб ташлаш.

76. Доимо бир сурани белгилаб олиб, бошқаларини ўқимаслик. (Аммо ўзи энг яхши билган ёки Пайгамбаримиз соллаллоҳу алайҳи вассаллам кўпроқ шу сурани ўқиганлар, дея табаррук тариқасида ўқиш макруҳ эмас).

77. Олдидан бирор кишининг ўтиш эҳтимоли бор жойда сутра қўймасдан намоз ўқиш.

«Нурул ийзоҳ» китоби асосида

Фозилжон Абдулқайюм тайёrlади